

2. Na ministra financ g. dr. M. Stojedinoviča: Ali je popravljen z ozirom na dane obljube, osobito javno dane obljube velikega županja v Mariboru v začetku leta 1925, in s ozirom na grozeč propad omenjenih zadrug vpostavitvi v prihodnje dvanajstine znesek 1.5 milijona dinarjev. Prosimo, da se ta zadeva smatra kot zelo nujna ter nam da ustmeni odgovor v narodni skupščini.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Parlament zopet praznuje. Pretečeni petek so ga odgodili za 10 dni, to je do 25. t. m., z utemeljevanjem, da je treba počakati na zakonske načrte, ki jih pripravljata zakonodajni odbor. Samostojni demokrati so hoteli, da bi se skupščina odgodila najmanj za en mesec, češ, da nima kaj delati. Ta želja je prav razumljiva. Mala Pribičevićeva skupina se silno neprijetno počuti v parlamentu, kjer ima cela vlada ali »nacionalni blok« pičlo večino 10 glasov, če so vsi njeni poslanci navzoči, kar se pa le redko kedaj zgodi, ker jih je nekaj vedno po svetu naokrog na raznih komisijah, par jih pa navadno samovoljno ostane doma. Na vsaki skupščinski seji se Pribičević boji, da bo Pašič odvrnil njegovo malo skupino ter se pobotal z drugo najmočnejšo stranko — radičevci.

Zadnje skupščinske seje

so se vršile prav na hitro. Ko so člani opozicije iznašali važne in nujne predloge, so vladinovi kar na hitro izglasovali — prehod na dnevni red. Tako je bilo tudi, ko so opozicijonci iz vseh pokrajin govorili o krivicah pri odkupovanju tabaka, opisovali slabo gospodarstvo monopolne uprave, iznašali krivice, ki se godijo sadilcem tobaka in delavcem po tobačnih tovarnah itd. Vladna večina vsemu temu ni mogla oporekati, prešla je pa vendarle na dnevni red in sejo zaključila.

Izgovor, da za skupščino ni dela, je prava brezvestnost. Saj so že naši slovenski poslanci toliko predlagali in upravičenega zahtevali, da bi bilo dela dovolj, če bi vlada hotela.

Parlamentarni odbor v Zagrebu.

Parlamentarni odbor ali anketa, ki je bila izbrana v Zagrebu radi še nepotrjenih 24 hrvatskih mandatov, je še pred odgoditvijo skupščinskih sej dovršila svoje delo. Po izjavah radikalnih članov tega odbora in po dejstvu, da so se mnogi sklepi sprejeli soglasno, se da z gotovostjo sklepati, da proti potrditvi hrvatskih mandatov ni nobenih pomislekov. Anketa je predsedništvu skupščine predala svoje poročilo, skupščina se je pa odgodila.

Radikalni člani ankete so se v Zagrebu pogajali s hrvatskimi poslanci in tudi s samim Stjepanom Radičem v svrhu sporazuma med radikalno in hrvatsko seljačko stranko, izjavili so, da »gre vse dobro, izborno, izvrstno in še več kot izvrstno«. Pašič pa sedaj še vedno razmišlja ter daje svoje navadne zagonetne odgovore Pavlu Radiču, ki govori za sporazum, ravno tako kakor Pribičeviću, ki govori proti.

R. R. — P. P. R.

Dva mesca, odkar je Pavle Radič v skupščini podal znano izjavo, — se že najrazličnejše govori o sporazumu in o novi vladni politiki. Najbolj se pričakuje sporazum obeh najmočnejših strank — radikalov in radičevcev, da bi vladali radikali sami ob podpori radičevcev v parlamentu, ali pa, da bi se sestavila RR (radikalna-radičevska) vlada. To bi bila enostavna in primerna rešitev, ko Hrvati vse priznavajo ter zahtevajo samo pošteno upravo, in če radikali ne bi bili po enem delu svoje stranke in po hujskanju samostojnih demokratov tako zagrizeni v samovoljni in protiljudski politiki, bi se bila stvar lahko že uredila.

Samostojni demokrati, ki Hrvate še vedno obrekujejo in zmerjajo za »veleizdajalce«, so začeli sedaj trositi vesti, da bodo radičevci stopili kar v sedanjo PP vlado, tako brezpogojno, kakor lani hrvatska uskoka Šurmin in Drinković in da bi bila potem PPR (Pašič-Pribičević Radičeva) vlada. Napram tem vestem, ki izhajajo iz samostojno demokratskega strahu in razburjenja, se je v Zagrebu sicer že slišalo: »Če smo že toliko popustili in žrtvovali, bi lahko še to prenesli — hrvatska večina pa še vedno odločno izjavlja: »S Pribičevićem skupaj nečemo niti v raj, kaj šele v vlado!«

Pribičević naj se umakne!

Posamezni radikali že precej časa naglašajo, da je Pribičević glavna zapreka vsakega sporazuma. Svoj čas je dejal, da se umakne, če bi bil sporazum na poti, zakaj se ne umakne sedaj? — Take in podobne radikalne izjave so sicer značilne, nimajo pa mnogo na sebi, ko je jasno, da bi radikali lahko umaknili ali odstranili Pribičevića, če se sam noče. Pa tudi s tem se po malem začena. Važno radikalno glasilo »Vreme« v Beogradu je te dni objavilo oster članek proti Pribičeviću in njegovi politiki z odločno zahtevo, naj se umakne.

Kot delo skupščine

po 25. t. m. se iz vladnih krogov napoveduje sledeče: 1. po skrajšanem postopanju zakonov: a) o tisku, b) o sodnikih, c) o državnih pravdnikih in d) o organizaciji sodišč. Ti zakoni se predložijo za zakonodajnem odboru. 2. Po rednem postopanju: zakon o poljedelskih kreditih, zakon o spremembi člena 12. zakona o vojni odškodnini in zakon o nošenju orožja.

RUMUNI IN KONFERENCA MALE ANTANTE.

Konferenca Male antante je rumunske politične kroge zelo razočarala, ker se ni pečala z ruskim vprašanjem in z organizacijo skupne fronte proti sovjetski Rusiji. Zato rumunski listi ostro napadajo vnanjega ministra Duca in naglašajo, da v takih okolnostih Mala antanta za Rumunijo nima nobenega pomena. Mnogi listi zagovarjajo misel, da bi bilo bolje za Rumunijo, če bi politično samostojno nastopala, ker bi v tem slučaju lahko vsaj na gospodarskem polju se svobodno uveljavila. Več rumunskih poslancev bo spravilo zborovanje Male antante tudi v parlamentu na razgovor, ker so mnogi, da Mala antanta Rumuniji več škoduje kot koristi. Poslanec Vajda je pa izjavil, da konferenca Male antante ni bila nič drugega kot navadna majniška proslava!

ITALIJA.

Zbornica je z večino glasov sprejela zakonski načrt o ženski volilni pravici pri administrativnih volitvah. Glavni pogoj za volilno pravico je starost 25 let. Volilno pravico imajo ženske, ki so odlikovane zaradi vojnih in civilnih zaslug, nadalje matere v vojni padlih, vdove padlih, če še uživajo penzijo, one, ki so dovršile zadnji razred ljudske šole, ki se nahaja v dotični občini in one, ki plačujejo najmanj 100 lir direktnih državnih in občinskih davkov.

Od opozicije so sedaj v parlamentu samo liberalci, računa se pa, da bodo po 25. t. m. prišle v parlament tudi druge skupine v svrhu skupnega nastopa proti fašistovski vladi.

FINANČNE REFORME V FRANCIJI.

Finančni minister Caillaux se je energično lotil dela za ureditev francoskih financ. Caillaux računa za letos s primanjkljajem v znesku 4 milijarde frankov. Za kritje tega primanjkljaja predlaga znatno zvišanje osebne dohodnine zlasti v višjih stopnjah, zvišanje davka na dedščine, zvišanje cen tobačnih izdelkov, ustanovitev velike državne zavarovalne družbe in udeležba države na dobičkih sladkornih in petrolejskih rafinerij.

AMERIKA TERJA.

Ameriška vlada je pozvala vlade Francije, Italije, Belgije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Poljske, Rumunske in Grške, da se čimprej pripravijo za ureditev vprašanja dolgov, ki jih imajo plačati ameriškim državam.

DVA SVETOVNA POLITIČNA TABORA.

Na letošnjem kongresu zveze sovjetskih držav je ruski zunanji komisar Čičerin povdajal, da bodo evropske države in svetovna politika sploh razpadle na dva tabora: na angleško-amerikanski blok in na evropsko-azijsko zvezo. Amerikanci in Angleži kot upniki evropskih držav in veliki producenti stremijo po nadvladi v Evropi in po osvajanju azijskih tržišč in cele Azije. Pot v Azijo že sedaj zapira Rusija in tudi druge evropske države — v prvi vrsti Francija, Poljska in Češka se bodo morale braniti ameriško-angleške nadvlade ter se zblizati z Rusijo in Japonsko. Anglija skuša tudi Nemčijo vpreči v ameriško-angleški jarem. Odnosaje med Rusijo in Nemčijo je Čičerin označil kot dobre, glede društva narodov je pa izjavil, da Rusija ne more pristopiti, dokler je Društvo narodov nekako orožje proti njej.

ANGLIJA IN INDIJA.

Indijski nacionalisti so na svojem kongresu razpravljali o odnosih do Anglije in niso prišli do pravih zaključkov. Zahtevali so za Indijo pravico, da more živeti svoje lastno življenje, neovirano od zunaj po tujem gospodarstvu. Zahtevali so, da se izpuste vsi politični jetniki in prekliče neomejena oblast za aretacije. Ni čisto jasno, ali so hoteli s tem izjaviti, da odklanjajo vsako silo in da bi bili le pod tem pogojem pripravljeni, sodelovati z angleško vlado. Vsekakor je maloverjetno, da bi se temeljem sklepov kongresa začela pogajanja z angleško vlado, tem manj, ker je bilo razpoloženje na kongresu skrajno nespravljivo in je imel voditelj Indije Das sam težko stališče. Na vsak način je prepad med Indijo in angleškimi gospodarji čezdalje večji. Ako se Anglija ne odpove izjemnim metodam, s katerimi od leta 1919 dalje hoče ukrotiti Indijo, in če ne spremeni omenjene samouprave v resnično, bo doživela čez desetletja vihar, ki ga najbrž ne bo prestala zdrava in neokrnjena.

Dober recept

za vsakega, ki trpi na srbenju glave in nastanku luskin, je: V pol litra vroče vode se da vrečica šampona s črno glavo. S tem se opere glava natančno po navodilu, ki je priloženo vsaki vrečici. Pri umivanju je treba temeljito masirati kožo na glavi.

»Šampon s črno glavo«

odstrani že po kratki uporabi nadaljni nastanek luskin.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah. Edini proizvajatelj: Hans Schwarzkopf, Berlin-Dahlem.

Važno je, da pri nakupu posebno naglašate dostavek »s črno glavo.«

Rimskim romarjem

se še naznanja:

1. V torek, dne 26. t. m., pred odhodom iz Maribora bodo prevzvišeni g. škof dr. Andrej Karlin v stolnici ob 7. uri zjutraj opravili sv. mašo za srečen potek romanja. Romarji, ki bodo v torek v Mariboru, se naj te sv. maše sigurno udeležijo.

2. Romarji naj skrbijo za to, da pravočasno pridejo v Postojno. Italijanski vlak se odpelje iz Postojne dne 26. maja že ob 6. uri 45 minut zvečer. Vozni red posebnega vlaka, ki vozi iz Maribora, smo objavili že v zadnjem »Slov. Gospodarju«. Tega voznega reda se naj romarji strogo držijo in naj gledajo, da pravočasno pridejo na ta vlak.

3. Romarji naj vzamejo za pot od doma do Rima, t. j. do srede zvečer, potrebno hrano seboj, ker med potom ne bo mogoče obedovati. Dobil bomo v Padovi samo zajutrek. Skoraj gotovo je, da nam italijanski cariniki radi živih ne bodo delali težav.

4. Se enkrat opozarjamo romarje, da imajo na vseh jugoslovanskih železnica polovično vožnjo. Od postaje, kjer vstopijo, pa do postaje Rakek meja naj si kupijo celo karto. Na to karto jim uradnik naj pritisne molki žig. Te karte pa ne smejo nikjer oddati, ker bo veljala še tudi za nazaj.

5. Romarji ne dobijo na dom nobenih izkaznic ali dokumentov. Vse kar bodo rabili, dobijo na vlaku.

Na veselo svidenje!

Dr. Anton Jerovšek.

Prebivalcem ptujskega okraja.

Strašna nesreča je zadela dne 8. t. m. naše sobrate in sotrpine v Zlatoličju, občina Sv. Janž na Drav. polju. Požar je neusmiljeno uničil 21 poslopij in s njimi veliko živine in pretežno vse kmetijsko orodje. Vsi vemo, da ob sedanjih razmerah ljudje nimajo visoko zavarovane svoje imovine, ker visokih zavarovalnin plačati ne morejo. Ubogi, težko prizadeti naši sobrat in sotrpini so prisiljeni prositi pomoči pri svojih sobratih in sotrpinih. To tem bolj, ker so njihova polja majhna, kamnata in malorodovita, gozdov pa sploh nimajo. Prav dobro vem, da živi kljub vsej pridnosti v našem ptujskem okraju kmetijsko ljudstvo v težkih razmerah, toda res je tudi, da ima siromak do siromaka, revež do reveža in sotrpini do sotrpina še vedno več srca, usmiljenja in razumevanja, zato kot zastopnik ljudstva v ptujskem okraju prav lepo prosim za te nesrečno prizadete sorojake, ki sami kljub svoji mravljični pridnosti brez pomoči sobratov ne bodo mogli preboleti težkega udara. Naj jih sprejme vsak, ko pridejo z uradnimi potrdili in jim pomaga po svoji moči, volji in vesti kat brat nesrečnemu bratu. Če pa kdo ne bi mogel, ali pa ne bi hotel pomagati, naj jim privoščijo vsaj pošteno besedo in jih v njihovi bedi in žalosti ne žali. Storimo vsi prav lepo v smislu pravega krščanskega bratstva, kar zamoremo, da lajšamo gorje in obrišemo solze našim sobratom!

V Beogradu, 12. maja 1925.

Ivan Vesenjaj, poslanec za ptuj. okraj.

Priveditve.

Prostovoljno gasilno društvo v Razvanju priredi na binkošno nedeljo gozdno veselico v Razvanju zraven vile Swaty. Na sporedu bo: šaljiva pošta, šaljivi ribolov, vinotoč pod vejo, boj s konfeti, zapor, godba. Za dobra vina ter pivo skrbi društvo. Začetek ob 3. uri. Vstopnina 5 D. Pri slabem vremenu se vrši veselica v pondeljek, dne 1. junija. Avto-promet iz Glavnega trga. Čisti dobiček se porabi za novo turbinsko brigalno.

Vurberg. Polno, natlačeno sobo gledalcev je imela predstava naših deklet preteklo nedeljo. Posebno je ugajala Sardenkova igra »Skrivnostna zaroka«, ki je poneta po resničnih dogodkih. Junakinja igre je deklica Evrozija Alloati iz Turina. Bila je hči bogate meščanske rodbine in je imela veliko snubecev. Toda ona se je vsem odpovedala, postala je redovnica in je od leta 1888 do leta 1919 poučevala in izobraževala bolgarsko žensko mladino v Makedoniji. Leta 1919 je zbolela, preselila se je v svojo domovino Turin v Italiji, kjer je 26. decembra leta 1920 zapustila njena lepa duša to solzno dolino. Drugi dve igrici sta vzbujali obilo smeha. Imeli smo na odru pravo turško »moka«-kavo, ameriškansko damo in Rusinjo s pravo kozaska kučmo. Kaj hočete več? Naši vrli Rusi in njihove blage gospe so našim dekletom mnogo pomagale z obleko! Bodi jim zato izrečena prisrčna zahvala! Hvala tudi vsem gledalcem, ki so prispevali k novi zastavi!

Cirkovec. V nedeljo, dne 3. maja t. l. so imeli fantje in dekleta Bralnega društva krasno prireditev v Društveni dvorani. Kljub slabemu vremenu je bila dvorana čisto polna. Igrali so igri: »Pogodba« in »Amerikanski brivce«. Bili smo v skrbeh, kako bo šlo. Vsa čast pevcem in igralcem! Zlasti petje je bilo lepo. Hvala vam fantom in dekletom za krasen užitek in le naprej! Zavel je sveži duh, vztrajajmo!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prostovoljno gasilno društvo Slapetinci priredi v nedeljo, dne 24. maja v prostorih g. Perger veliko tombolo z nad 300 lepimi dobitki. Glavni dobitki so: Novo moško kolo, polovnjak, brestove deske s kom., pol sežnja drv itd. Cena srečke 4 din.

Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilnega orodja, vas vabi k obilni udeležbi odbor. Začetek ob 4. uri popoldne.

Dijaška prireditev pri Mali Nedelji. Gojenci tretjega letnika moškega učiteljskega v Mariboru priredijo pri Mali Nedelji v nedeljo, dne 24. maja akademijo s pestrim sporedom. Čisti dobiček je namenjen dijaški knjižnici, zato se udeležite prireditve v čim največjem številu. Začetek je točno ob pol 4. uri popoldne. Prireditev se vrši ob vsakem vremenu.

Ljudski oder v Središču uprizaro v nedeljo, dne 24. maja ob 8. uri zvečer v Društvenem domu — za zaključek letošnje sezone — Nušičevo tridejanko »Navadep človeka«, katera je zlasti med našimi brati Hrvatci dosegla in žela velike spehe in pohvalo. Predprodaja vstopnic 17. t. m. na dan prireditve od 8. ure zjutraj naprej v prostorih Kmečke posojilnice. Sedeži 6, stojišča 3 dinarje. Za mnogobrojni obisk se priporoča odbor.

Orlovski odsek Sv. Pavel pri Preboldu proslavi dne 14. junija t. l. 15 letnico svojega obstoja. Prireditev se vrši popoldne. Ob 2. uri sprejem gostov v Dolenjivasi, za tem spored v cerkvi k slovesnim litanijam. Ob pol 4. uri javna telovadba na telovadišču Društvenega doma s sodelovanjem sosednih odsekov. Vabimo na našo proslavo vse prijatelje orlovskega gibanja.

Polzela. Orel Polzela priredi dne 24. maja ob 3. uri popoldne v dvorani g. Cimpermana na Polzeli narodno igro v 8. slikah »Miklova Zala«. Igra se ponovi na Binkošti ob istem času in prostoru. Vsled omejenega prostora se priporoča vstopnice rezervirati.

Tedenske novice

Prvi slovenski minister umrl. V zdravilišču pri Gradcu je zadnjo soboto umrl ljubljanski vseučilišni profesor g. dr. Ivan Zolger. Rajni je bil rojen kot sin priprostih kmetijskih staršev v Devini pri Slov. Bistrici. Srednje in visokošolske študije je dokončal vse z odlično. Še kot mlad uradnik je bil radi izvanrednih duševnih zmognosti poklican na Dunaj v ministrsko predsedstvo. Leta 1917 je postal celo minister. Bil je prvi in zadnji Slovenec v Avstriji, ki se je kot zaveden sin slovenske matere povpel do ministrske časti in dostojanstva. Avstrijski minister je ostal do 6. maja 1918. V Jugoslaviji je zastopal koristi naše mlade države na mirovni konferenci v Parizu. Po končanem razmejitvenem delu je bil rajni vseučilišni profesor v Ljubljani. Rajni je zatisnil svoje oči komaj 58 let star in bo prepeljan na Dunaj, kjer bodo njegovo truplo položili v lastno grobnico. Zavednemu in zaslužnemu Slovencu svetila večna luč!

Mariborske novice. Zadnje dni se je zgodilo v Mariboru več nesreč. V ponedeljek zjutraj je zdvijani in preplašeni konj povozil žensko Rozo Pflingstel na Glavnem trgu. Uboga ženska je dobila pri padcu na glavi težke poškodbe, da je malo upanja, da bi ostala pri življenju. — Zadnjo soboto je popravil zidar Krajnc na Meljskem vrhu streho. Pri tem delu mu je spodrsnilo in padel je s strehe 4 metre globoko. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico. — V nedeljo popoldne je povozil osební avtomobil na velikem mostu 13 letnega dijaka. Avtomobil je sunil dečka na stran in kolesa so mu šla preko obeh nog. — V Mariboru so se zopet pojavili tatovi biciklov, ki so prav pridno na delu in to predvsem v veži mariborske oblasti, kjer so bila ravno te dni raznim strankam pokradena kolesa. — V nedeljo, dne 24. maja priredi mariborski Orel v Jarenino izlet in celodnevno prireditev. — Veselica društva za zidanje magdalenske cerkve, ki se je vršila zadnjo nedeljo v kadetnici, se je prav dobro obnesla. Udeležba je znašala več tisoč oseb.

Mariborsko porotno zasedanje se bo začelo 15. junija. Pri tej priliki pride do obravnave trojni roparski umor družine Mikl na Ruški cesti v Studencih pri Mariboru. Kot glavni krivec pride pri tem slučaju v poštev Čič, ki je svojo krivdo že priznal. Glavni sokrivec v tem zločinu, je mizar Zlahtič, ki še danes taji ter zanika krivdo. Zlahtič je že nad 2 meseca v bolnici mariborskega okrožnega sodišča. Prišel je v bolnico, ker je bolan na pljučih. Sedaj pa, ko se bliža slučaj Mikl porotni obravnavi, je začel Zlahtič kazati znake slabomnosti. Očividci iz njegove okolice so resnega mnenja, da bi se rad Zlahtič s hlimbo slabomnosti rešil smrtne obsodbe.

Pomožna pošta v Dobju se je pridělila vsled odredbe pošt. direkcije v Ljubljani D. št. 11.613-11b 1925 z dne 4. maja 1925 od 16. maja 1925 poštenu okolišu v Slivnici pri Celju in bo poštni sel nosil pošto vsaki dan izvzemši nedelje.

Usmrtitev narednika Rumpelja v Zagrebu. Narednik Avgust Rumpel je rodom iz Kranjske, in sicer iz Kamnika. V noči od 20. na 21. marca 1924 je Rumpel izvalil trgovca Dragotina Kelkoviča iz Nove vesi pri Zagrebu v klet inženjerskega oddeljenja v Jezuitski ulici, ga udaril z vso silo po glavi in nato z dvema samokresnima streloma ustrelil. Njegovo truplo je stlačil potem v predal stare pisalne mize na dnu skladišča. Nato je odšel v Kelkovičevo trgovino, si nabasal nahrbtnik z različnimi stvarmi, pokradel denar in zlatino in potem nalepil na trgovino listek z napisom: »Radi ureditve blaga ostane trgovina dva dni zaprta.« Z ukradenim blagom je krenil potem okoli pol dveh zjutraj proti mestu. Ko je šel pe Zvonarnički ulici, ga je višji stražnik Sava Aluga, kateremu se je zdel sumljiv, ustavil in vprašal, kaj nosi seboj. Rumpel je v odgovor potegnil samokres. Med obema se je razvil srdit boj, tekom katerega je redarju priteknel v odločilnem trenutku še en tovariš na pomoč, na kar je bil Rumpel zvezan in odpeljan na policijo, po-

tem pa v garnizijski zapor. V preiskavi, ki se je vršila pred divizijskim sodiščem dne 25. avgusta, je Rumpel priznal svoj zločin in tudi povedal, kjer se nahaja Kelkovičevo truplo. Izgovarjal se je samo, da je izvršil dejanje v samoobrambi. Obtožnica je zahtevala radi premišljenega roparskega umora smrtno kazen. Med razpravo je bil Rumpel nenavadno surov. Sodišče ga je obsodilo na smrt z ustrelitvijo. Prosil je večkrat za pomilostitev, a vse njegove prošnje so bile zavrnjene. Da bo ustreljen, mu je bilo prečitano v zaporih divizijskega sodišča zadnji petek. Po srbskem kazenskem zakonu bi moral biti Rumpel ustreljen tekom treh dni, torej v ponedeljek. Prvotno so ga nameravali ustreliti neke v bližini pokopališča. Pripeljali bi ga bili v zaprtem vozu na kraj usmrtitve. Postavili so ga hoteli po srbskem običaju pred izkopano jamo in ga privezati na steber. Pet vojakov pod komando oficirja bi ustrelilo vanj iz oddaljenosti 5 korakov strele. Proti ustrelitvi Rumpela v bližini pokopališča sta se pritožili civilna in cerkvena oblast in radi teh pritožb je vojaška oblast odložila usmrtitev za en dan. Rumpel je v torek ustreljen na dvorišču zagrebske policijske kasarne in mrtvega so ga nekam zagrebli.

50 letnico hrvatskega pevskega društva »Vila« v Varaždinu obhajajo na binkoštno nedeljo. »Vila« je v teh 50 letih večkrat obiskala Slovence, pa zdaj prijazno vabi vse prijatelje petja, posebno pa sosede na meji, ako se ne morejo udeležiti kot pevsko društvo, da se vsaj posamezni udeležijo te slovesnosti, za katero se vestno pripravljajo.

Ze zopet velikanska rudniška nesreča na Nemškem. Ni dolgo tega, kar smo poročali o grozni rudniški nesreči v Nemčiji, ki je zahtevala 120 človeških žrtev. V okolici rudniškega in industrijskega mesta Dortmund se je v soboto zvečer iz dosedaj se nepojasnjenega vzroka užgalo 2000 kg bencina, ki je bil pripravljen za razne rudniške potrebe na skladišču. Eksplozija bencina je pokopala 250 ljudi, koj po nesreči se je začelo rešilno delo za rešitev podsutih žrtev. Šele v nedeljo zvečer se je posrečilo izkopati okrog 100 podsutih, od katerih je bilo 15 mrtvih. Ubogi rudarji so bili deloma zasuti od zemlje, kojo je zrušila na nje eksplozija, deloma so jih spravili v smrtno nevarnost strupeni plini, ki so se razvili in razširili po rovih radi vnetja tolke množine bencina. Bavno nemški rudniški kraji so v zadnjem času obiskani od groznih nesreč, ki zahtevajo kar na stotine človeških žrtev.

Upokojen, samski učitelj, izvrsten organist išče službe. Ne zahteva plače, toda prosto sobo. Naslov: Cecilijanec, pošta Slov. Bistrica.

Pozor kmetje, delavci!

Obiščite v Mariboru vinotoč

„Štajerska klet“

v podzemeljskih prostorih restavracije »Narodni dom«.

Belo in črno vino liter od 9 D naprej. Mrzla in topla jedila. Pristni jabolčnik. Toči se tudi čez ulico.

Priporoča se najbolje A. M. Oset.

Dopisi.

Sv. Križ nad Mariborom. Umrl je 30. aprila na Slemenju samski posestnik Janez Strnad v 82. letu in v soboto, 2. maja smo ga med silno snežno burjo izročili pri Sv. Križu zadnjemu počitku. Bil je naročnik »Slov. Gospodarja« od njegovega početka in tudi že čez 55 let ud Družbe sv. Mohorja. Zaveden in odločen narodnjak je bil v času, ko so njegovi sovostniki trobili brez izjeme v nemčurski rog in se je z navdušenjem udeležil ustanovitve Bralnega društva pri Sv. Križu leta 1887. Bil je čez vse delaven in pobožen mož, ki je gotovo vsako leto obiskal kako božjo pot, ali Sv. Antona na Pohorju, Ruše ali Pušcavo; celo na Višarje je enkrat peš od Sv. Križa romal. Zelo radodaren je bil za olepšavo domače cerkve; sploh so ga dičile same lepe čednosti. Počivaj v miru, blagi Janez in Bog Ti bodi plačnik za Tvoja dobra dela!

Kapla. Zahvala. Ob priliki svojega 40 letnega delovanja v kapljski občini so mi člani občinskega odbora priredili sijajno slovesnost. Hvala gospodu županu Štrablegu kot glavnemu prireditelju, hvala obč. svetnikom gg. Richterju, Volmajerju in Wraberju za sotrud in vsem odbornikom, ki so tudi pripomogli, da je slavnost tako lepo uspela. Najtopleje se pa zahvalim člani g. župniku Lovrenčiču za prelepe besede, ki so me naravnost ganile, so prihajale iz srea, pa so tudi segle v srce. Jurij Koprivnik, pd. Pušnik.

Jarenina. Zadnjo nedeljo so imeli pri nas mariborski Sokoli svoj dirindaj. No, razven učiteljstva se ni te veselice udeležil mladane nikdo od domačinov, ki se pač dobro zavedajo, kaj da je dr. Pivkov mariborski Sokol. Prihodnjo nedeljo ima pri nas svojo celodnevno prireditev mariborski Orel. Prepričani smo vsi Jareninčani, da se bo tega slavlja udeležila po pretežni večini prav vsa Jarenina, ki je po svojem prepričanju po vzgledu vseh občin na naši severni meji trdno v vrstah SLS. Obilna udeležba pri nedeljski orlovski prireditvi od strani Jareninčanov in Jareninčank naj bo dokaz, da je naša lepa župnija res iz srca vnetja za slovenstvo in krščanska načela, za koja se bori naša mladinska organizacija — Orel. Na naše orlovsko slavje vabimo prav vljudno naše somišljenike iz sosednih župnij.

Sv. Marjeta niže Ptuj. V nedeljo, dne 17. t. m. smo spremili k večnemu počitku skrbno gospodinjino in dobre mater Marijo Zupečevo iz Lagojč. Bredka in težka izguba, ki je zadela spoštovano družino Zupečevo, je tem krutejša, ker je prišla nenadoma. Umolknila je hiša pevcev. — Z materjo je odšla brezskrbnost naših veselih pevcev in njih pesmi so utihnile. Zelimo in upamo pa, da zamrle niso, čeravno se ne bodo glasile več take brezskrbno veselo ob vsaki priliki. Težko prizadeti družini naše sozljaje.

Sv. Urban pri Ptuj. Dne 10. t. m. je bil blagoslovljen v Ločkem vrhu nov križ, ki ga je izdelal tukajšnji podobar g. Alojz Šel. Križ je dal postaviti gospod Janez Senekovič v zahvalo Bogu za ozdravljenje svoje žene. Pri pogoščenju znancev in prijateljev se je ob tej priliki zbralo 82 D za Dijaško večerjo. Vsem darovateljem najlepša hvala! Dne 11. t. m. pa smo imeli tu krasno gostijo. Poročila se je namreč edina hčerka urbanskega župana g. Mihaela Rašl. Kakor je oče vzor naših krščanskih mož, ki se nikdar ne sramuje javno pokazati svoje odločno krščansko prepričanje, tako je bila tudi hčerka Micika vzor naših deklet in dolgo vrsto let vrla članica in odbornica tukajšnje dekliške Marijine družbe. Tudi ženin, g. Anton Murko, je zvest pristaš. Mlademu paru ključmo: Bog ju živi mnoga leta! Bilo srečno! Med veselimi svati se je nabralo 128 D za Dij. večerjo. Lepa hvala!

Svetinje pri Ormožu. Med družbo, ki se je zbirala krog mupolskega glavnega žerjavovca Lovreta Petovarja je pognala »Naša Straža« s svojimi razkritji bomba. Vsi Petovarjevi prijatelji zrejo nanj z začudenjem, ker na vse, kar se mu z dokazi podprto očita, molči kot grob. Najprej je prismočila bridke in občuten udarec g. Lovretu pljuška »Petovia«, sedaj pa še ta razkritja ki učinkujejo na dosedaj zaslepljene ter zapeljane Muropolce prepričevalno, ker sedaj lahko vidi vsak naprednjak iz Murskega polja, kaj da so pravzaprav ljudje, ki se pehajo za Žerjavom in centralizmom. Kakor je vedeli, bo Petovarjeva politična mogočnost na Murskem polju kmalu pri kraju. Vse pride enkrat na dan in tako tudi Petovarjevo delovanje ne za občni, ampak svoj lastni dobrobit razčiščeno. Po razkritjih »Naše Straže« je ponosni Sokol Lovro mogoč edino — v Žerjavovi stranki.

Sv. Krištof pri Laškem. Gospod Baltič je naši občini, na željo orjunskega demokratov poslal gerenta, laškega postarja. Iz domače občine namreč nobeden ni hotel prevzeti rabeljskega posla nad občinsko avtonomijo. Gerent je takoj uvidel, da je občinsko korito za demokrate premajhno, zato je pisal v Ljubljano, naj se zvišajo obč. doklade. Iz Ljubljane pa so ga prijazno poučili, da to ne gre tako lahko in kratko, kot je kratka gerentova pot od pošnega do občinskega urada. Gerent mora dobiti prej sosvet. Zato so Roševci dolgo ugibali, koga naj predlagajo za sosvet. Da pridejo vanj vsi bivši demokratski odborniki, šest po številu, to smo že naprej vedeli. Nato so predlagali nekatere omahljivce, da jih tako priklenejo na liberalno protiljudsko stranko. Od bivših odbornikov Slov. ljudske stranke so vzeli samo dva, ki pa ne marata postati sužnja orjuncem na občini. In tako je narastlo število teh dičnih svetnikov na 20, ki jih — — — je veliki župan potrdil. Sklicana je bila seja. Najnujnejši predlog je bil zvišanje občinskih doklad od 80 na 150 odstotkov. Ker imajo liberalci večino, so mogočno pokimali in predlog je bil sprejet. Mi ne bomo protestirali, ker vemo, da zakoni za liberalce ne veljajo. Saj še novih volitev niso razpisali, četudi je že minulo 6 tednov. Upamo pa, da v Ljubljani zvišanja obč. doklad sredi leta ne bodo dovolili. Demokrasko orjunska korita homo temeljito odstranili ob volitvah.

Kapele pri Brežicah. Po dolgem času in moledovanju smo pričakali mi Kapelčani občinskih volitev, katere se vrše 6. junija 1925, da obračunamo z onimi, ki so sedaj na krmilu občine. Da pa ne bode javnost mislila, da smo Kapelčani kakšni zdražbarji ali karsibodi — hočemo tukaj podati o nekaterih sedaj vodilnih gg. občine samo malo sliko. Leta 1924 se je imel dražbati občinski lov, ki slovi daleč na okoli kot eden najboljših. Da pa ne bi na dražbi prišlo preveč denarja v obč. blagajno (katerega tako občina ne potrebuje — saj je bil davkoplačevalec nastavljen proračun za leto 1925 zelo malenkosten, in sicer 700%) sklenil je obč. odbor da se prepusti lov nadalje v zakup bivši družbi, sedanjemu županu g. Premleč za svoto 600 D. Pozabil je pa bil g. Premleč vzeti v društvo bivšega lesnega trgovca in socialdemokrata g. Bradača. Radi tega je ta s pomočjo podpisov večine davkoplačevalcev protestiral zoper oddajo lova in dosegel, da se je sklep obč. odbora razveljavil in je prišel lov na dražbo. Vsem, ki smo podpisali protest, je obljubil, da plača on za lov na dražbi čez 5000 dinarjev. Zaupajoč besedam gospoda Bradača, se nismo udeležili dražbe. A glej čudo! — Gospodje so se dogovorili, da dobi polovico lovišča gospod Bradač in ta je prepustil dražbo g. Premleču in ker ni bilo konkurence, je dobil lov v najem za letno 550 D. Tako je potegnil gospod Bradač za nos vse davkoplačevalce in jih oškodoval v času letne najemnine lova za svoto po 26.700 D ali za 106.800 kron. Lepa svota, kaj ne, ki pe ne bode prišla v prid obč. blagajne, temveč v prid gosp. Premleču in g. Bradaču. Sicer se bomo pa s to zadevo še pozneje bavili na drugem mestu. Leta 1919 je bila kupljena za svoto 14.000 K rupa za dobavo gramoza iz katere se naj posipavajo obč. poti, a gramoza ni nikjer. Tako bi lahko opisali še mnogo o obč. gospodarstvu v Kapelah, a odložimo za prihodnjic. Za danes omenimo še samo to, da se stari občinski očetje za te volitve niti pod pravim imenom, katerega se sramujejo, niso postavili vol. liste, temveč so vzeli ime na posodo od komu-